

Agustí Ensesa Bonet
Escola de Tastavins del Gironès

El vi

Gneis 2003

Merlot, Cabernet Sauvignon i Lledoner

És un altre dels pocs vins que ha merescut la qualificació d'«emocionant» a la *Guia d'Enoturisme de l'Empordà* de Lluís Tolosa. De color cirera fosca amb vorell granat. Aroma que recorda els torrats, la fruita negra molt madura però no pansificada. Notes minerals i de fruites al licor, tots aquets atributs propis d'un gran vi. En boca es troba molt carnós, lleugerament amargant i amb notes d'espècies. Vi molt me-

diterrani, elegant i amb potencial d'envelliment a l'ampolla. Elaborat preferentment amb merlot i cabernet sauvignon de vinyes de més de vint anys i una aportació de lledoner negra de vinyes de més de cinquanta anys. Vinificat a temperatura d'entre 24 i 26 graus amb tècniques clàssiques de maceració prolongada i remuntats per aconseguir els continguts justos de polifenols i polisacàrids que donen aromes i

estructuren el vi. Ciança de setze mesos en bótes de roure francès de torrat lleuger. Preu aproximat: 29 euros. Maridatge amb plats de carns estofades i caça.

El celler elaborador: Masia Serra, ubicat a la propietat familiar de Cantallops, està dirigit per Jaume Serra, de la nova generació d'enòlegs empordanesos i fill del veterà i experimentat enòleg Simó Serra. El nom de Gneis evoca el terra granític en el qual s'han conreat els raïms. Més informació: www.masiasserra.com i www.girovi.cat.

Col.leccionisme

La «Diva» Caballé

La soprano celebra els cinquanta anys del seu debut al Liceu

Xavier Romero

El dia 7 de gener del 1962 debutava al Gran Teatre del Liceu de Barcelona la soprano catalana Montserrat Caballé, que havia iniciat uns mesos abans la seva carrera professional a Suïssa. S'ha complert, doncs, mig segle d'aquella data inoblidable per a la gran «diva», i tant l'ambient liceista, com el seu públic, companys de professió i familiars van programar per al mateix dia una gala commemorativa plena de bons records, de molta emotivitat, i d'agraïment cap a l'artista per tot el que ha donat a la lírica nacional i mundial.

Ja les cròniques treien fum arran d'aquell històric debut, amb la interpretació d'*Arabella*, una òpera de Richard Strauss força selectiva i curiosament no de les més populars. El mateix Xavier Montsalvatge va escriure per a *La Vanguardia* una ressenya entusiasta i plena d'admiració, tot destacant el poder de la veu i la tècnica ja en vies de consolidació amb què obsequià la Caballé el seu públic.

Cinquanta anys més tard, en la recent festa d'aniversari Montserrat Caballé va estar acompanyada per cantants de la talla de Josep Carreras, Carlos Álvarez, María Gallejo, Joan Pons i la seva filla, la Montserrat Martí, que segueix l'estela marcada pels seus pares, Montserrat Caballé Bernabé Martí. La sessió operística va servir d'altra banda per inaugurar una exposició antològica que repassa a través de documents, fotografies i fins i tot vestits la seva llarga i encara vigent trajectòria, durant la qual ha actuat al Liceu en 219 ocasions. S'ha presentat igualment un triple CD amb algunes gravacions històriques i emblemàtiques de la Caballé, complementat per dos audiovisuals.

En el món del col.leccionisme, que dona cos i ànima a la mostra esmentada, s'ha de destacar en primer lloc i a grans trets la subtemàtica musical dedicada a la lírica, al *bel canto*, a l'òpera creada per tants i tants compositors clàssics, i interpretada per cantants d'ambdós sexes al llarg

MONTSERRAT CABALLÉ

del temps. Aquest camp dona molt joc ateses les diverses especialitats que es poden conrear: fotografies, postals, partitures, programes, cartells, i autògrafs, entre d'altres.

Parlant de les dedicatòries i signatures de puny i lletra, aquest aficionat té l'orgull de poder comptar amb una col.lecció d'autògrafs de les primeres figures operístiques al seu pas pel Liceu durant uns anys –finals dels 60 i primers dels 70– en els quals alguns dels més coneguts tot just acabaven de consagrar-se: la mateixa Caballé, Plácido Domingo, Luciano Pavarotti, Alfredo Kraus, Teresa Berganza, Bernabé Martí, Jaume Aragall o Josep Carreras. La fotografia que il.lustra aquest article es tracta precisament d'una peça original, de mides 28 x 18 centímetres, de l'any 1972, amb la dedicatòria «*Sinceramente*» i signatura de Montserrat Caballé escrita amb rotulador de tinta blava. Aquesta expressió és la que més ha fet servir la soprano, tal com es pot comprovar en altres fotografies.

Gironins del segle XIX

Artur Rimbau Clos

La cobla havia fet una pausa per recuperar forces. Els balladors ho van agrair, sobretot perquè així van poder anar a saludar el mestre Rimbau, que no es perdia cap aplec.

Artur Rimbau Clos va néixer el 1898 a Sant Feliu de Guíxols, on la seva família es dedicava a fer taps de suro. Durant el segle XIX, quan el turisme encara no havia conquerit la Costa Brava, aquella indústria era la principal font de riquesa de la zona. Però el canvi de segle va ser complicat per a les empreses surotaperes locals i part dels treballadors van marxar cap a d'altres llocs on hi havia més oportunitats. Aquest va ser el cas de la família Rimbau, que, quan el petit Artur tot just tenia vuit anys, va marxar cap a Agullana, on el sector encara vivia bons moments. El canvi de residència va ser definitiu per al futur compositor, ja que poc després d'haver-se instal·lat a la població de l'Alt Empordà va començar a assistir a les classes de música que organitzava el rector de la parròquia. Més endavant, el 1912, va ingressar en una cobla anomenada *Jove Agullanense*, en la qual els intèrprets més novells iniciaven els seus passos en el món de la sardana. Artur Rimbau tenia llavors catorze anys però ja havia escollit l'instrument que l'acompanyaria la resta de la seva vida: el fiscorn.

La bonança econòmica de la zona es va acabar amb la Primera Guerra Mundial. El sector surotaper exportava bona part de la seva producció als països europeus que havien entrat en conflicte. El continent estava cosit de trinxeres, les línies de ferrocarrils internacionals estaven col.lapsades i el suro es considerava producte d'interès militar perquè s'utilitzava per construir material bèl·lic. En veure que tenia unes expectatives laborals més aviat escasses, el 1916 Artur Rimbau va canviar la tranquil·litat d'Agullana per l'efervescència urbana de Barcelona. Després de tenir feines variades, el 1921 va entrar de professor de música al col·legi que els Maristes tenien al barri de Sants. Aquesta faceta docent li va permetre seguir conreant la seva passió: la composició sardanista.

El seu estil popular i el fet d'assistir a molts aplecs sardanistes el van convertir en un autor molt estimat entre les colles de balladors, fet que va quedar ben demostrat el 1976, quan se'l va homenajar a Agullana. Artur Rimbau Clos va morir el 1978, quan tenia 80 anys. Havia deixat escrites gairebé tres-centes sardanes, entre les quals es pot destacar *Cantant la festa* o *Noies palamosines*.

Xavier Carmaniu Mainadé
Historiador i periodista